

Таким чином, ненормативна лексика на телебаченні впливає на мовні норми в суспільстві. Оскільки телемедіа є важливим джерелом інформації та розваг, то часте використання такої мови в популярних програмах сприяє її сприйняттю як частини повсякденної норми. Молодь, більш відкрито ставлячись до таких висловлювань, може сприймати це як звичний спосіб самовираження, в той час як старші люди відносяться до цього критичніше.

Телебачення поступово зменшує межі допустимого мовлення, тому це і призводить до більшої толерантності суспільства до ненормативної лексики. Саме це впливає на формування нових стандартів та починає ставати звичним у публічній комунікації, де раніше воно вважалося недопустимим. На нашу думку, хоча телебачення і показує свободу вираження думок, проте невдовзі це може призвести до деградації, знецінення мовних норм та етичних стандартів, негативно вплинути на культуру мовлення й міжособистісну комунікацію.

Я. Кальченко

ІНФОРМАЦІЙНИЙ ФРОНТ: РОЛЬ ЛОКАЛЬНИХ ТЕЛЕКАНАЛІВ У ВИСВІТЛЕННІ ПОДІЙ ВІЙНИ (ДОСВІД КРИВОГО РОГУ)

Ya. Kalchenko

INFORMATION FRONT: THE ROLE OF LOCAL TV CHANNELS IN COVERING WAR EVENTS (THE CASE OF KRYVYI RIH)

Роль медіа під час війни є надзвичайно важливою та багатогранною, оскільки воєнні дії активно розгортаються як на фізичному, так й на інформаційному фронті. Крім того, медіа забезпечують населення актуальною інформацією про воєнні події, гуманітарну ситуацію, безпекові питання тощо. На інформаційному фронті медіа виступають основним інструментом протидії ворожій пропаганді та поширенню фейкових новин.

Іншим, не менш важливим під час війни завданням для медіа є підтримка психологічного стану та настроїв суспільства, намагання об'єднати громадян навколо спільних цінностей, надання прикладів людських історій, які показують людяність та героїзм, зберігають віру й моральний дух.

Насамкінець, через медіа та їхнє висвітлення подій привертається міжнародна увага до країни, відбувається глобальний розголос, викликаючи підтримку та гуманітарну допомогу, сприяючи збільшенню зусиль щодо завершення конфлікту.

Особливе значення в цьому процесі мають місцеві локальні телеканали, роль яких під час війни значно підсилюється можливістю вести безпосередню трансляцію «з короткої відстані», надаючи аудиторії максимально актуальну для неї інформацію. Громаді, в першу чергу, важливо дізнаватися про обстановку й умови життя в їхній власній локації.

Криворізький 1 міський телеканал, його медіафахівці завжди намагаються розповідати криворізьцям якомога більше новин про те, що відбулось саме у місті, зауважуючи, передусім, на деталях, які стосуються мешканців Кривого Рогу та регіону. До прикладу, відбувся обмін військовополоненими, і на загальнонаціональному каналі про це розповіли та показали декілька світлин з обміну, а ось на локальному можуть не лише про це розповісти, а, наприклад, якщо серед звільнених захисників був борець з Кривого Рогу, то розповісти про нього. Збирається деталізована

інформація про історію солдата, встановлюється оперативний безпосередній зв'язок з його рідними. Таким чином, криворіжці дізналися, що додому повернувся один з воїнів, який став на захист рідного Кривого Рогу та усієї країни. Зберігається надія, що прагнення людей повернути близьких з полону не є даремними.

1-й міський телеканал Кривого Рогу здійснює щоденне інформаційне мовлення та надає поточні новини міста у вечірньому випуску. Чіткий розклад прийдешніх новин створюється завчасно напередодні. Кожен репортер отримує певне завдання, яке виконує протягом дня. Як правило, до другої дня усі знімальні групи повертаються до редакції, і в кожного автора є дві години на формування сюжету. Надалі відбуваються озвучування з коментарями та монтаж. У першу чергу обираються ті сюжети, що виготовлені заздалегідь, але часто трапляються оперативні події, які стають у топ тем випуску, як-то черговий терористичний обстріл російського агресора та ліквідація його наслідків.

У сьогоднішній роботі місцевого телеканалу збільшилася зона небезпеки, оскільки саме місто охоплено такими локаціями. Це може бути місце прильоту, куди направляються репортери для збору та оприлюднення інформації. Такі місця зазвичай є небезпечними, оскільки там можуть бути повторні атаки, незнешкоджені боєприпаси або пошкоджені будівлі. У нашій журналістській практиці довелося стикнутися з такою ситуацією, коли разом з оператором ми збирали інформацію, опитуючи очевидців та здійснюючи фото- й відеофіксацію. У цей момент поліцейському по рації передали інформацію про повторні пуски, і він негайно передав наказ залишити локацію. У людей почалась паніка, всі намагалися якомога далі втекти від місця прильоту. Для репортера в такі хвилини важливо зберігати спокій та холоднокровність, щоб оцінити ситуацію і швидко прийняти правильні рішення.

Під час війни потреба в емоційній підтримці через медіа стає особливо гострою, оскільки люди переживають стрес, втрати та невизначеність. 1-й міський телеканал міста Кривий Ріг запустив розважально-інтелектуальну програму «До Дошки». Основна її мета полягає в наступному: запрошувати до студії школярів та у формі бліц-опитування задавати питання зі шкільної програми. Це можуть бути питання про географічні та математичні дані, знання з української мови, фізики, хімії і т. д. Подібного роду програми додають глядачам психологічного розвантаження від повсякденних тривог.

Війна суттєво впливає на місцеві ЗМІ, змінюючи їхню роботу як у короткостроковій, так і в довгостроковій перспективі. До короткострокових перспектив можемо віднести щоденну роботу в умовах підвищеної небезпеки, що вимагає адаптації та відповідних навичок. Це може включати евакуацію редакцій, роботу в захисних умовах або пересування для збору інформації в зоні бойових дій чи на місці ворожих атак.

Місцеві ЗМІ стикаються з величезним тиском щодо оперативності, оскільки населення потребує постійного оновлення інформації про бойові дії, евакуацію та безпеку. Водночас треба бути особливо обережними з поширенням неперевіраних даних через ризик дезінформації.

Замість звичних локальних новин про побутові чи культурні події більшість інформаційного простору займають воєнні новини, гуманітарні ініціативи,

висвітлення життя під час конфлікту. З'являється більше матеріалів про допомогу армії та постраждалим.

По закінченню війни місцеві медіа можуть посилити свою роль як надійні джерела інформації для громади. Досвід висвітлення воєнних подій підвищує довіру до місцевих видань, оскільки вони часто ближчі до своєї аудиторії і краще розуміють її потреби. Під час війни місцеві ЗМІ можуть перейти на цифрові формати, соціальні мережі та онлайн-платформи для швидшого донесення інформації. У довгостроковій перспективі це може привести до змінення традиційних медіа в більш цифрові медіакомпанії. Війна змушує місцеві ЗМІ зосереджуватися на соціально значущих темах, таких як безпека, відновлення інфраструктури, реабілітація ветеранів, психологічна допомога населенню. Після війни ці теми можуть залишитися пріоритетними.

О. Осадча

**ОПРИЯВНЮЮЧИ ФОТОГРАФІЧНЕ: МАТЕРІАЛЬНІСТЬ МЕДІУМА
ТА ЕЛЕМЕНТИ АБСТРАКЦІЇ В РОБОТАХ ЄВГЕНІЯ ПАРВЛА
1980-х — 1990-х РОКІВ**

О. Osadcha

**REVEALING THE PHOTOGRAPHIC ESSENCE: MATERIALITY OF MEDIUM
AND ELEMENTS OF ABSTRACTION IN THE WORKS OF YEVHENII PAVLOV
OF THE 1980s — 1990s**

Дискусії про можливість чи неможливість абстракції у фотографії виникають з помітною періодичністю, особливо в моменти радикальних змін, що піддавають саму природу фотографічного, як це відбулося під час, наприклад, інституціоналізації та музеєфікації медіума в 1960-х — 1970-х рр., чи під час поширення цифрової фотографії в 1990-х — 2000-х рр. Обговорення необхідності «теорії абстрактної фотографії» симптоматично синхронізуються з моментами кризи. У цьому імпліцитному ототожнюванні абстракції та ідентичності практики можна прослідкувати відлуння формалізму, що заклав підмурки для абстрактного мистецтва взагалі.

Головний парадокс закладається самим поняттям «абстрактний». У тексті до каталогу виставки “Cubism and Abstract Art”, що відбулася в МоМА, Нью-Йорк, в 1936 р., куратор Альфред Барра зауважує зв'язок слів «абстракція» та «абстрагувати» з *виведенням, віддаленням*. Продовжуючи логіку роздумів А. Барра, філософ Ламбер Візінг стверджує: «Коли ми абстрагуємо, ми ігноруємо щось і в такий спосіб демонструємо, що вважаємо це таким, що можна ігнорувати. Цим, у свою чергу, ми показуємо, що те, що ми ігноруємо, з нашої точки зору, не може бути суттєвим, оскільки суттєві речі, в принципі, не можуть бути проігноровані. Ось чому кожна абстракція завжди призводить до виявлення того, що вважається суттєвим; кожне абстрагування, кожне абстрагування, відвернення *від чогось* пов'язане з візуальним поворотом у *напрямку* суттєвого». У випадку з живописом дистанціювання від фігуративності втілює програмну для модернізму ідею «чистоти» медіума через саморефлексію та визнання / використання своїх обмежень — пласкості, форми основи, якості пігменту (К. Грінберг). Але від чого може відвернутись фотографія? Як медіум вона не здатна повністю відмовитися від референта: природа цієї техніки не дозволить назавжди позбавитися тактильного «фантому» дійсності,